

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszöntörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér. Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári oheque-számla 10,489. szám.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai.

Udvarhelyvármegye közönségéhez. Öt koporsó.

Szózat érkezett Udvarhelyvármegye közönségéhez, a Székelyföld központján élő székely nemzethez. II. Rákóczi Ferenc, Erdély utolsó választott fejedelme és bujdosó társai szent hamvainak hazahozatalához hív a nemzeti kormány szózata. Jön az öt koporsó...

Thököly Imre. A magyar daliák örök eszménye, a nemzeti szabadságharc forró vérű vezetője, aki 201 esztendő óta érzi idegen föld sulyát porai felett...

II. Rákóczi Ferenc... A hazátlanság vérző lelkű apostola. Az örök bujdosás mártirja, a hazaszeretet felistene, szent a szentek között, akik valaha hazát szerettek és megszenvedtek érte. Zrínyi Ilona! A hőslélekű ásszonyok példaképe. A magyar anyák mindenkor ideálja. Erő és gyöngédség. Sas a vészek borulataiban, galamb a családi érzések árnyas melegében. Hős fiának hős anyja... Egymás mellett pihennek, hogy egymással jöjjenek haza... haza...

Eszterházy és Sibrik! Rodostó csöndes temetője őrizte eddig álmaikat. A hazáért ették annak idején a hontalanság keserű kenyerét, melyet szívökből omlott könnyeik a tenger vizénél még sósabbá tettek...

Es jön az öt koporsó... Ezt jelenti a magyar királyi miniszterelnök szózata Nektek, igaz székelyek, Rákóczi fejedelem népe! Ime olvassátok:

4778—906 M. E. sz. M. Kir. Miniszterelnök.

Udvarhelyvármegye közönségének.

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak tetemeit az országos küldöttség f. é. október hó 28-án (vasárnap) reggel fogja Budapestre hozni s azok a nyugati pályaudvartól kiindulva, fejedelmi hamvakhoz méltó díszmenettel fognak a budavári koronázó (Mátyás) templomba, illetőleg Tököly Imre tetemei a Deákteri evangélikus templomban kísértetni s ezen helyeken háládó istenitisztelek fognak tartatni az ország azon nagy öröme alkalmából, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb elhatározása folytán történelmünk ezen dicső alakjainak földi maradványai immár hazai földben fognak pihenhenni.

Ezen ünnepélyes istenitisztelek után a hamvak ugyanazon este Kassára szállítatnak, a hol 29-én leendő az ünnepélyes gyász-

szertartás, illetve végleges eltemetés, míg a Tököly hamvai még aznap Késmárcra szállítatnak, hol f. hó 30 án lesz az ünnepélyes eltemetés.

Amennyiben tehát a vármegye t. közönsége a budapesti ünnepélyen képviseltetni kívánja magát: felkérem a t. címet, hogy a budapesti ünnepen résztvevő küldöttségi tagoknak számát „Rákóczi Bizottság Képviselőház” cím alatt sürgőnyileg azonnal, küldöttjeinek neveit pedig legkésőbb f. hó 14-ig velem tudatni sziveskedjék.

Feltétlenül kívánatosnak tartanám, ha a vármegye címeres zászlaját és a mennyiben a T. C. illyennel rendelkeznek, a régi Rákóczi zászlót is a küldöttség egy, illetve két tagja lóháton vinné az esetben is, ha egyébként bármely oknál fogva a törvényhatóság területén lovas bandériumot szervezni nem sikerülne.

Tekintve a budapesti országos ünnepség nagy jelentőségét, tekintve azt, hogy ez a drága hamvak hazahozatali ünnepségének természetes központja leendő: méltán reményelem a vármegye t. közönsége hazafias érzésétől, hogy a maga részéről is teljes odaadással fogja támogatni a kormányt azon törekvésében, hogy az országos ünnepély már külső díszlén fogva is méltó kifejezése legyen azon mély kegyeletnek, mely II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak ragyogó emléke iránt kiolthatatlanul él az ország lakóinak szívében.

Az ünnepély fényének emelése érdekében kívánatos, hogy a törvényhatóság küldöttjei nem gyászruhában, hanem diszmagyarban jelenjenek meg.

Megjegyzem végül, hogy az ünnepély részletes programját legközelebb közölni fogom.

Budapesten, 1906. október 2.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Rónay Béla s. k.
miniszteri tanácsos.

Elébük megy a nagy magyar nemzet... Dicsőséggel fogadja azokat, akik halottaikból föltámadtak. Az Istenembert is glóriás fény vette körül világmegváltó szenvedései után, mikor a sirból kiszállott. Kegyelettel kell fogadni azokat nekünk is, akik a szeretett hazától messze, mindennap sirtak és zokogtak utána.

Uj Magyarország zsendülő népe! Székely bércek hűséges, becsületes védelmezője! Oldd meg saruidat, vedd le fővegedet, hajtsd meg a fejedet és ajkaidal érintsd azt a szent helyet, amelyet vitéz vértanuid koporsója megérint...

Székelyek! Testvérek! A nagy Rákóczi fejedelem forró szeretetének fénysugara világítson be lelketekbe. Ez vezessen az ő és bujdosó társai emlékéhez Benneteket és minden igaz magyart!...

Október 6.

(tpa) Ősz volt... Zordon, hideg ősz! Magyarországon a halálhozó hideg szél süvített végig. Erdő és mező letarolva mind, ékességüktől megfosztva hirdették a halált. Sehol zöld, sehol virág... elhallgatott a csalogány is. Ha dalolt is néha, dala gyászdal volt, mely a nemzet vértanuit kísértte sirjába. A Maros is ott Arad alatt meg-megállt, mintha neki is fájna a magyar Golgotha. E nagy napon levetkőzve a mindennapiság nyűgét, tisztultabb gondolatban szálljon lelkünk a messze távolba, hol büszke ércszobor hirdeti, ott szünt meg dobogni hazáját igazán szerető 13 magyar szív.

Tizenhárom aradi mártír! Szent szó a nemzet ajakán, tündöklő csillog nemzetünk egén, a ti nemes alakok, vértanu haláltok világít fáklyaként. Töletek tanultuk, hogy a legszentebb eszme, mely elteti s felvirágoztatja nemzetünk annyi vihartól tépett fáját, a szabadság. E fát öntöző véretek s volna-e magyar, aki hűtlen lenne hozzátok és sokat szenvedett hazájához.

Midőn a szabadság szele süvített végig a vén Európán s nemzet nemzet után emelkedett ki a tétlenség posványából; midőn fegyvert fogtak a mindenkor népek legszentebb eszméjének védelmére, a magyar nemzet is felébredt közönyéből s mit vérpatakoknak árán vított ki más népek, azt megszerezte egy nap — március 15-ike.

De nem élvezhette népünk a fel-séges vívmányokat. Míg egyik kéz megadta 300 év óta elkobzott jogainkat, addig a másik visszavette azt. Amit kivivott Kossuth lángszava, azt visszavette tölünk nemzetünk örökös ellensége: a kamarilla.

Midőn örömmámorban uszott a nép s készült, hogy méltó legyen a visszavitt jogokhoz, ajkán fagyott az örömujjongás és vészkiáltással változott.

Örökös ellenségünk ránk bocsátá zsoldos hadait s a kétfejű sas a magyar turul szívébe vágta karmait. De küzdött a nép, soraiban elül a 13 megdicsőülttel. S midőn látták elle-neink, hogy a sas gyöngül a hazafiság, a lelkesültség, a népszabadság felkent bajnokai előtt, ránk uszták a népjogoknak esküdt ellenségét, az északi medvét is. Tovább küzdöttünk. De az ellenségek légiói közt lehatnyatlott a büszke turul szárnya és ezer sebtől vérezve került a győző medve kezébe. S a medve átadta a sasnak „végezd kötelességed”.

El is végezte úgy, hogy hozzá hasonló példát fel nem mutat az emberiség történelme. Önként meghódolt sereg vezéreit bitóra nem vitte a valódi nagyság, a valódi erő soha. Itt csak a boszu működött. A jogokért küzdő nép vérbe fojtva lihegett s vezérei a bitófán végezték eltűnt. De keresztte változott a bitófa ő általuk s rájuk nem süthet a becs-telenség belyégét. Ideálunk marad nekünk mindörökké, míg él egy igaz magyar s az emberiség történelme is, mint a népszabadság vértanuit

tisztelt. Klió arany betűkkel véste nevüket a halhatatlanság márvány táblájára és tiszteletet parancsol emlékük...

Örömmünnepe volt ellenségeinknek; a testtel az eszmét is eltemetve hittek. Gyászünnepe volt nekünk, nemzetünk nagypéntekje.

Az ellenség csak a halotti tort ülte meg s elfeledte, ha százazrek őrzik is a sirt, mégis lesz új élet, lesz feltámadás.

A nemzet nem önként adta jogait, erővel vették el azt, s ezt visszakövetelni él a jog Isten és ember előtt.

S e küzdelemben a mártírok a vezetőik, hiszen ők életüket áldozták fel érte.

Székely népem! Nemzetünk története sok példát ad nekünk. Ha voltak árulók, voltak hősök is. Ezeknek a hősöknek példáit vedd magad elé követendő utul s új életre kel a régi székely erény. Hová hajtánád árva fejed, ha ők, a hősök nem ontották volna érte vérüket? S ha megtagadod őket, unokáid átka száll majd sirod felé.

Rabigába nyögnéd az idegen parancsot. Nemzetiségedből, nyelvedből kiforgatva sirhatnál e honban hontalan.

De új életre ébred a lankadt ideg, s tetterő költözik a fásult tagokba, új gondolat tölti el egész valónkat, hogy be fog koronázódni a vérrel megpecsételt nagy mű, független, önálló e haza s szabad, boldog lesz a népe.

Oltárrá változik e napon minden magyar lelke s illatos tömjénként száll az emlékezet.

De ez csekély! Nem evvel, nem csak ezzel kell áldozni az ők emlékének, hanem példának venni őket s küzdeni eszményeikért, akkor nyugodtan pihennek sirjukban, akkor könnyű lesz a hant. Méltó követői legyünk a vértanuknak, mert:

Nem haltak ők meg, ha az eszme él még, melyért ők éltek s éltek áldoztak.
Nem haltak ők meg ha lelkük fényét
Tisztán, tündöklően öröklül hagyák,
Nem haltak ők meg, csakha már nem lüktet
Szívünkben, heve az ők hős szívöknök,
Hogyha ama nagy cél csak bolygó kísértet,
Akkor haltak meg ők s oh, hiába éltek...

Kelet-fríz juh a vármegyében.

(Juhtenyésztő gazdák figyelmébe.)

A vármegyei gazdasági egyesület a miniszteri kirendeltséggel együttesen már mult évben foglalkozott azon tervvel, hogy a kitünő legelő juhajtát a friziai juhót az itteni gazdák tenyésztésébe behozza, hogy a meglevő racka juhok tejelőképességét keresztezés által fokozza és így a juhtenyésztés jövedelmezőségét emelje. Sajnos azonban, ezen juhót, noha azzal már nálunk Magyarországon, sőt Erdélyben is többen kísérleteztek — eddig épügy, mint a karakult — megszerezni nem sikerült.

A friz juh tenyésztésével a kassai gazdasági akadémia foglalkozik a leg-szebb eredménnyel, de onnét csak 2 év múlva lehet még bárányokat is kapni, mivel a leendő anyag már 2 évre előre van lefoglalva.

Most Dörner Béla kirendeltségi

intéző néhány féléver tenyésztőhöz fordult és remélhetőleg sikerülni fog néhány kóst ide keresztelés céljaira megszerezni. Miután a friz juhok az itteni gazdak nem ismerik, rövid vonásokban ezen fajtát a következőkben ismertetjük.

A friz juh hazája Németországnak az északi és keleti tenger öbleitől határolt része, melyet Friziának is hívnak. Ez egy nedves, ködös, tengervízről páras, enyhe éghajlatu, mély, lapályos fekvésű vidék, hol az állat hasig jár a kövér fűben és nem kelt csodálatot, hogy ilyen viszonyok között egy friz anyajuh évente 4-500 liter tejet ad. A kirendeltség megtehetné, hogy ilyen juhok közvetlen hazájából hozhatna a Székelyföldre, de előre láthatólag az itteni szárazabb éghajlatu és soványabb legelőjű vidéken az ehez nem szokott állatokkal nem érne el sokat.

Kell tehát, hogy már nálunk meg-honosodott, akklimatizálódott állatok kerüljenek ide. Azért törekszünk arra, hogy a kassai tenyésztőből szerezzünk tenyészállatokat, hol a frizeket már 22 éve tenyésztik és az időjárás viszonyaihoz hozzáneveltek és kavicsos, dombos, hegyes kopárosokon — legeltetik. (Az évi tejhozam ennek dacára 120 literrel 193 literig terjed.)

A friz juh hosszú, erős csontu lábaival, kos-orrával, lapos és nagy füleivel, 15-20 cm. hosszú, laza és fehérszínű gyapjával fődött testével, bundában az özre emlékeztet.

Nyírott állapotban azonban szűk elejű, kiálló gerincű és csipőjű, csapott, éles faru, tehén állású, kissé csunya állat, melyet még fokoz az, hogy karminpiros színű a bőre.

A fejlett kosnak 75-80 klg., az anyának 55-65 klg. az élősulya. A tőgy nagy, csupasz és a szélesen álló hátsó lábak között jól hátra tűzött, sokszor akkora, mint egy tehéné. A gyapju színe piszkos fehér, de lehet tarka is, vagy habozott, főleg a potában.

A friz juh szapora (Kassán pl. az anyák 60-87 százaléka ellett kettős báránnyal, sőt a három bárány is igen gyakori) és 8-9 hónapos korban kos alá bocsajtható, mert ekkor már elérte leendő testnagyságának háromnegyed részét, ami régi állattenyésztési szabály. Rosszabb tartás mellett természetesen később szabad csak tenyésztésre eresztetni. A vemhesség 3-4 nappal rövidebb, mint a rackáé.

Kassán a frizek fejési eredménye átlagban:

Fejés tartama 179 nap, napi fejési átlag 7.3 deciliter, évi fejési átlag 130.4 liter, sajthozam 20.6 klg. Egy friz anya évi tejtermelése 29.34 K. Próbafejéseken azonban volt egy két anya, melynél az évi fejési átlag 141.2 liter volt.

A friz juh tejének zsírtartalma Kassán 7.1, a rackáé 4.0, a cigájé 7.2 százalék.

Kiemelendő korai fejlődése. Kassán pl. a friz anya két éves korában már nemcsak maga báránnyal, hanem másodszor, hanem első báránnyal is lelik.

Ezen juh az időjárás iránt nem érzékeny, mert Kassán egy 330 m. magas hegygerincen, a Tátráról jövő hideg szeleknek kitett deszkafalu istállóban elletnek a téli hónapokban, sőt néhány anya a havon ellett meg, hol éppen rozstot legelt.

A friz juhokkal racka anyákat sikeresen kereszteltek, úgy hogy a féléverek tejtermelése is jelentősen több lett a rackáénál, a $\frac{3}{4}$ és $\frac{7}{8}$ véreűek pedig majdnem elérték az eredeti frizek tejhozamát, de a testi fejlődés is sokkal gyorsabbá vált.

A testnagyság volt:

	friz + rackánál	rackánál
2 hónapos korban	15.4 kg.	9.6 kg.
4 " "	24.7 " "	14.5 " "
6 " "	29.5 " "	14.9 " "
12 " "	33.0 " "	23.0 " "

A gyapjut eladták f. év tavaszán kilogrammonként, a rackáét 130 fillérrel, a friz és racka kereszteltét 165 fillérrel.

Egy birtokos nyert három mosás után gyapjut: telivér friz után 2.10 klgot, racka után 1.01 klgot, friz, racka keresztelés után 2.43 klgot.

A friz tartása, takarmányozása ugyanaz, mint a rackáé, természetesen a jobb tartást ez is meghálálja, a rosszabb tartást megfosztja.

Amennyiben ilyen juhajtá beszerezhető lesz, bár csak kereszteltet verben is, úgy azok kísérletezésre egyes jobb juhtenyésztő birtokosoknak lesznek kiadva, hogy onnét az ivadék a vármegye minél több helyére is mihamarabb eljuthasson.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kenyeret kérünk.

Szemünk sokszor könybe lábbad, Mert éhezünk, nincsen kenyér. Szívünk sajog, ha gyermekünk A nincsenből kenyeret kér. De nincs, aki megtekintsen És nincs, aki rájok nézzen, Nincsen, aki könyörüljön, Hogy ne vesszünk éhen, szomjan.

Neveltetni gyermekünket Alig tudjuk mai napság, Mikor még a levegőt is Nemsokára pénzért osztják; Birtokot sem hagyunk rájuk, Mert apáknak sem volt soha, Noha volt is messze volt az, Messze-messze, fenn a holdba.

Ruhánk kopott, néha rongyos, Dideregünk, fázunk benne; Némelyikünk ruhájából Háló is csak alig lenne. Biztatgatnak, kecsgetnek Boldogabb, szebb, jobb jövővel, Vaj' kitudná megmondani, Az a jövő, mikor jó el?

Nekünk nem kell kecsgetetés, Az nem segít, az mit sem ér, Miniszter ur! hallgasson meg: Nekünk kenyér kell, több kenyér. Kilátásból, türelemből Nem élünk meg, gyomrunk fáradt; Kenyér kell az éhezőknek, Mert ha nem kap, hamar lázad.

Hát csakugyan valóra vált, Hogy az Isten akit megver, Nem lehet más, csak nevelő, Csak tanítóféle ember?! Hát már kihalt nagyjainkból Vezérinkből a szeretet, Hogy nem vesszük le vállunkról Azt az átkos, nagy keresztet?!

Nem dicsekszünk, de megtettünk Mindent, amit megtehetünk, És most mi is kérve-kérjük, Hogy tekintsen, nézzen felénk! Egy földmives — ha dolgoztat — Tisztes bért ad munkásinak Meddig kell még várni-tűrni A nemzet napszamosinak?!

Csak úgy bírjuk tovább vinni A vállunkra rakott terhet, Ha nincs gondal összekötve És ha nincsen erőnk felett, De éhező hadseregnek Bizonyos a veresége Még akkor is, ha a lelke, A vezére Moltke lenne.

Miniszter ur! kérjük, várjuk, Váltsa be az ígérte, Mert azt ön is jól tudja, hogy Igéni szép, de adni szebb, Az olaj fogy, a láng lohad, Már csak alig-alig lobog; Kegyelmes ur! Gondolkozzék... Tűzet szitni nem nagy dolog.

József János.

— A király nevenapján, csütörtökön, az összes hivatalok és intézetek hálaadó istentiszteleten voltak. Az iskolákban szünetelt a tanítás.

— Zenés mise városunkban. Mostanában a helybeli Ferenc-rendiek egy igen helyes és minden nagyobb városban szokásos miseidőt honosítottak meg. Ez az ugynevezett „Uri mise“, melyet ünnepnapokon d. e. 11 órákor tartanak. Mai napon ez a csendes mise az eddiginél is vonzóbb lesz. Kozák Dávid jól szer-

vezett és itt időző zenekara fogja a zenét szolgáltatni a szokásos 11 órás miséhez.

— Felirat a szegénytörvény eltörlése végett. Az 1715. XL. t. c. ez a szegénytörvény, melynek eltörlését a „Székely-Udvarhely“ immár többször megsürgette. Most pedig Dr. Lukácsffy István székelykeresztúri kir. közjegyző, valamint Dr. Kovácsy Albert orsz. képviselő és Dr. Válcsik Ferenc tisztügyész, mint törvényhatósági bizottsági tagok, az e hó 11. én megtartandó közgyűlésre két önálló indítványt adtak be. Az előbbi igen helyesen azt indítványozza, hogy táviratilag irjanak fel az országgyűléshez, hogy a szegénytörvényt már a legközelebbi ülésen eltörljék.

— Gróf Majláth püspök egészségi állapota helyreállott. Résztvett a katolikus nagygyűlésen és Budapestről hazautazott székelyéire, Gyulafehérvárra.

— A tanítók kérvénye. Udvarhelyvármegye tanítószága, illetve a Tanító egylettagjainak nevében Szász Ferenc elnök és Paál Sándor titkár aláírásával a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz egy terjedelmes kérvényt nyújtottak be. Részletesen elpanaszolják a tanítók fájdalmait, melyekből az iskola veszedelmét is megjósolják. Eltekintve az indoklásoktól, feltétlenül szükséges, hogy a tanítók anyagi helyzete, az egyenlő képesítésű tisztviselők méltóságával mérésük s meg vagyunk győződve, hogy a nemzet ugynevezett napszamosainak kerését törvényhatósági bizottságunk is méltányolja és az országgyűléshez intézendő meleg hangú felirattal támogatja. Nem lehet kétségünk aziránt sem, hogy a közoktatásügyi magyar kormány legalább az 1908. évi költségvetésben a tanítók fizetésének kiegyenlítéséről gondoskodik épen úgy, mint a községi és felekezeti polgári iskolák tanítóiról gondoskodott. A tanítók pedig legyenek nyugodtak. Végezzék tovább is szeretettel magyar honfi kötelességüket. Jogos kívánságaikat a nemzet méltányolja s ha egy évig késheket is a rendezés, tovább immár csakugyan nem maradhat. Ám azért helyeseljük mostani akciójuk azon irányát, hogy élénk színnel ecsetelve feltárták sebeiket. Ha van, aminthogy lehet is jogosan panaszkodni, annak odiuma azonban őszintén szólva a jelenlegi nemzeti kormányt nem terheli. A harminchat esztendő, mely alatt az elemi iskolák nem tudták elérni azt a színvonalat, amit modern államban okvetlen el kell érniök, tisztán azoknak a közösgyes, osztrák bérenc korományoknak lehet tulajdonítani, a melyek átoksúlyaként neheztek a nemzet életére s amelyeket különösen az állami tanítók voltak kénytelenek leginkább és elég hathatósan támogatni. Szívvel-lellekkel azon vagyunk, hogy a tanítók ügye igazságosan rendezessék és a magunk részéről is ajánljuk, hogy a törvényhatósági bizottság felírjon az országgyűléshez.

— A vármegyei állandó választmány holnap d. e. 9 órákor tartja közgyűlés előtti utolsó ülését Ugron Ákos főispán vezetése alatt.

— Tanulmányutra indult tegnap a kir. főreáliskola husz tanulója Nosz Gusztáv és Szarvas Arnold tanárok vezetése alatt. Utirányuk: Gyulafehérvár, Zalaháza, Verespatak, Abudbánya helységek, Bucsú és Detonáta csucok. A kirándulók csütörtökön érkeznek vissza.

— Ferenc József az unitáriusok agg püspöke, 51 évi buzgó, sikeres tanári működése után, tanszékétől megvált. Ez alkalomból a papnevelő intézet bizottsága meleg hangú iratban emlékezik meg, amelyre a püspök hasonlóképpen válaszol.

— Letesszük és ismét fel-fel-vesszük — a delizsancot. Ha vasut nem jut, ez is valami a székelynek.

Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár levele szerint — kolozsvári posta és táviratigazgatóság Gyergyószentmiklós és Székelyudvarhely között a tervezett közúti postajáratnak sürgős berendezésére utasított. Székelyudvarhelyről a budapesti esti gyorsvonathoz csatlakozó 8514-sz. vonat beérkezése után indul — a delizsanc. Ez a körülményekhez képest mindenesetre előnyös összeköttetés. Sümegi Vilmos székely képviselőnek köszönhető, akinek az államtitkár a „Csikvármegye“ csütörtöki tegnap d. u. érkezett számában olvasott levele is írta.

— Bucsuzás. Nagy sajnálatomra kedves barátaim és jó ismerőseim mindenikétől személyesen nem tudtam elbucsuzni. Ennek fogva a városból való eltávozásom idején ily uton mondok mindnyájuknak szívből jövő bucsuzót, kérve őket, hogy tartanak meg ők is abban a barátságos jó emlékezésben, amellyel en vésztetem mindig irántuk. Isten adása legyen mindnyájukkal! Székelyudvarhely, 1906 október 5. nap. Diemár Károly, kir. főügyész helyettes.

— Diemár Károly távozása. Tegnap, október 6. nap hagyta el városunkat Diemár Károly kir. főügyész helyettes Nyugalomba vonult hivatalától, melyet úgy töltött be, hogy mindenki tiszteletét, nagyrabecsülését, őszinte szeretetét megnyerte egyenes, puritán jellemével. Hasábot lehetne írni Diemár Károlyról anélkül, hogy egyeniséget méltóképen értékelni lehetne. Ez azonban fölösleges, mert nagyszámú barátai ismerősei szívében örökké elni fog kedves, szeretetre méltósága. — Egyszerű, a modern pózolat, pókendiséget szigorúan megvető, aranyos kedélye a társaságok eltérője vala. Aki egyszer beszelt vele, avagy hallotta ajkairól finom, keresetlenszáva elröppenni, menten megértette. Hazafisága pedig példányszerű volt mindenkor. Igazi 48-as dobog nemes kebleben. Ez siettetett körünkben való eltávozását is, mert annak idején a darabontok a jó hazafiakat hivatalukból elűldözték. A vértanúk napján távozott székely anyavárosunkból, melynek aprajaggya igaz szívből mond Isten hozadót! El bennünk a remény, hogy nemsokára viszont látjuk, hiszen atyai szívének érzelmei, barátai és jó ismerősei idekötik, hozzánk kapcsolják ezt az igazi kedves és talpig uri embert, amilyent oly keveset lathatunk és akitől mindnyájan könnyes szemmel vettünk bucsút. Budapest közelében, az Almásy-telep lesz otthona, adja Isten, hogy sokáig az maradjon.

— A zetelaki gazdakör fiataloságának tagjai a gazdakör cséplőgépiének új szín készítése javára, e hó 14-én a Heszán Frigyes vendéglőjének nagytermében zártkörű kosaras táncmulatságot rendez személyenként 60 filléres belépési díjjal. A hasznos célt szolgáló mulatság bizonyára helyesen gondolkodó ifjuság becsületére válik. A kiküldött rendezők Sándor Mózes és Sándor Károly.

— Jubileum. Városunkban a pénzügyi tisztviselői-kar tagjai kedves ünnepségre gyűltek egybe múlt vasárnapon este a Tunyoghy-féle vendéglő (Központi szálló) udvari éttermében. Derék kartársuknak, Mánt Miklós kir. kataszteri nyilvántartásbiztosnak 25 éves szolgálati jubileumát ünnepelték. E kedves ünnepségen a kir. pénzügyigazgatóság főnöke Stratzinger Emil kir. p. ü. tanácsoson és helyettesén Homoray Lajos kir. p. ü. titkáron kívül ott láttuk az ünnepelt kartársaink majdnem teljes számban s más alkalású barátai közül is többeket, így Dr. Kovácsy Albert ügyvédet, városunk országgyűlési képviselőjét, Embery Árpád főgimnáziumi tanárt, a „Tisztviselői Kör“ elnökét, valamint a kör több tagját és másokat. Stratzinger kir. pénzügy-

igazgató, a szeretetre méltó hivatali főnök köszöntötte fel elsőnek Mántó Miklóst, rámutatva jubiláló derek tisztviselője érdemeire, aki 25 év buzgó és terhes szolgálata után is teljes testi és szellemi erőben, ifjú buzgalommal működik választott életpályáján és szerencsét, sikert kívánt további működéséhez is. A jubiláns meghalva mondott köszönetet. Sok meleg pohárköszöntő hangzott el meg a társaságban, mely a hajnali órákig együtt maradt. Mi a magunk részéről is örömmel csatlakozunk az ünnepi jókívánatokhoz, elismeréshez és szeretethez, melylyel a jubiláns bizonyára kelemen sen lepte meg állami szolgálatba lépésének huszonötödik évfordulóján.

Október 6-ikát városunk összes tanintézetei sikerült ünnepélyekkel tartották meg. Hazafias kegyelettel adóztak a tizenhárom aradi hős emlékének.

Szamarhurut Felsőősfalván. Felsőősfalván — mint biztos forrásból értesülünk — a hörghurut valóságos járványos jellegű öltött és gyakran fordul elő haláleset is. Eddig hivatalosan megállapított halálozás hat esetben volt. A betegek száma a százat is meghaladja.

Szarvasmarha-kiállítás és ló-díjazás. Az e hó 2-án városunkban megtartott állatkiállítás és ló-díjazásról a következő adatok nyújtanak tájékoztatást: Borjas tehenek közül fel volt hajtva 49 darab. Harom éves üsző 27 darab. Két éves üsző 15 db. Borjas tehenért I. díjat Pálffy Zoltán firtosmartonosi lakos. II. díjat Firtos György szekelykereszturi lakos. III. díjat Peter Áron felsőboldogfalvi lakos. IV. díjat Szőke Karoly szekelykereszturi lakos. Harom éves üszőért I. díjat Firtos Gergely szekelykereszturi, II. Kovács Domokos szekelyudvarhelyi és III. Barta Mózes ujszekelyi lakos. Két éves üszőért I. Kovács Domokos szekelyudvarhelyi, II. Sata János lókodi és II. Vas Domokos homoródvárosfalvi lakos. A tehenek között több igen jó minőségű tehen volt, melyek közül a rendelkezésre álló jutalomdíjak közül csak a fenti négy tulajdonos kaphatott díjat. A bírálóbizottság az állatok fejlettségére, ép testalkatára fektette a főszűrt ugy ezeknél, mint a 3 és 2 éves üszőknél is. Felhajtottak csikós kancát 54-et, 3 éves kancacsikót 20-at, 2 éves kancacsikót 24-et, 1 éves kancacsikót 12-öt. I. díjat Kovács Domokos szekelyudvarhelyi, II. díjat Simó János bogárfalvi, III. díjat Simó Lajos farkaslaki, IV. díjat Haurik Alfréd szekelyudvarhelyi, V. díjat Pal György atyhai, VI. díjat Tóth György bögözi, VII. díjat Tamás Dénes oroszhegyi, VIII. díjat Kassay Dénes szekelyudvarhelyi lakos. A 3 évesekért I. díjat Gagy László alsóboldogfalvi, II. díjat Bán Mózes szekelyderzsi, III. díjat Simó Lajos farkaslaki lakos. A 2 évesekért díjat Müller János erkedi, Tóth Karoly bikafalvi, Barabás Áron szekelyudvarhelyi és Vas Dénes homoród-szentpéteri lakosok. 1 éves csikóért pedig Nagy Dénes szekelykereszturi, Bódó Gyula homoródvárosfalvi és Péterffy Lőrinc szekelyszenttamási lakosok nyertek díjat.

A tordai kiállításról terjedelmes beszámoló cikkelyeket közölt az „Ellenzék” című kolozsvári napilap közelebbi számaiban. Többek között megemlékezik Betegh Pál és Tarsa könyvnyomtató és könyvkötő intézetének, a „Székely-Udvarhely”

kiadóhivatalának kiállítási tárgyairól is; a sokszorosító iparostornóból, mint „nagyon értékes” dolgokat emelvén ki nyomdatermékeit és könyvkötői munkáit.

Hálás köszönet. Aláírott mind azoknak, akik feledhetetlen élettársam halála szomorú alkalmából úgy a temetésen (e hó 3-án d. u. 2 órakor) történt megjelenésükkel, mint azután is szívesen igazi részvételükkel pótolhatatlan veszteségünket enyhíteni igyekeztek. A helyen is legbálsabb köszönetemet nyilvánítom. Jóteteményeiket pedig fizesse meg a Mindenható. Székelyudvarhelyt, 1906 okt. 5. Holstein Samu.

Nőcselédék jutalmazása. A budapesti Székely Egyesület az Ács Karoly féle alapítványa kamatából hét 40—40 koronás jutalomdíjat tűzött ki 4 férfi és 3 oly szekely születésű nőcseléd részére, kik legkevesebb öt év óta állandóan a megye területén szolgálnak szorgalmukat becsületességüket és hűségüket hivatalosan igazolják. Felhívjuk az ezen jutalom elnyerésére igényt tartó szekely cseledek, hogy pályázati kéresüket szolgálatuk helye és idejének kiüntetésével, a kör- és községi jegyzők közvetítése mellett a járási főszolgabírók, illetőleg Székelyudvarhely város tanácsa útján a vármegye alispánjához folyó évi november hó 20-ig adják be.

A rokkant és nyugdíj pénztár választmánya holnap tartandó ülésére e helyen is meghívja a választmány tagjait az elnökség.

Tanulmány olajfestékek az összes színanyalakban Betegh Pál és Tarsa könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt kaphatók.

A rom. kath. plebánia templom belső javítás és díszítésére adakoztak (IV. közlemény) Dr. Valentsik Ferencné 18. sz. gyűjtőívén: Klein Sándor Budapest 100 K. Dr. Issekutz Viktor 10 K. Fülel Sz. Lajos, Szekes Dénes 4—4 K. Ugron Zoltán, Bíró Dénes, Dr. Elek, Dr. Lengyel Zoltán, Szegedy Árpád, Dr. Zakariás János 2—2 K. Nemes Dénes, Dr. Fankovics, Lukácsffy, Bartha Gábor, Bihary, Horváth Karoly Székelykeresztur 1—1 K. összesen 136 K. Stabisevsky Virginia 126. sz. gyűjtőívén: N. N. 2 K. N. N., „Más”, Zomora, Péntek László, Ujfalusi 1—1 K. N. N. 40 f. összesen 740 K. Gáspár Antalné 26. sz. gyűjtőívén: Ferencz Márton 10 K. Gáspár Antal, Fekete József, Hartmayer Rudolf 4—4 K. Sánta Albert 3 K. Kristóf István, Rákosi Tamásné, Bajna Ignác, Kiss Imre, Fülöp Istvánné, Kiss András, Jakab Lajos, Simó Józsefné, Székely Józsefné, Konrád Albert, Cserey Józsefné 2—2 K. Binder Istvánné, Albert Andrásné, Friedmann Jenő, Simon József, Gyórfi Lajos, öz. Illyés István, Ungvári Anna, Kiss György, Fábrián Zsigmond, Szalai Dénes, Illyés Istvánné, Várady Antalné, Likmann Károly, Szabó Mária 1—1 K. Péter Ferenc, Fülöp Bertalan, Szenkovits Mártonné, Szallasi József 60—60 f. Idősb Ungváry Lajos 50 f. Szabó Juli 40 f. Izrael Dávidné, Csiki Imre 20—20 f. összesen 6470 K. Kassay Dénesné 38 sz. gyűjtőívén: Kassay Dénesné 4 K. Kassay Berta 2 K. Balázs Jánosné, öz. Ádám Ferencné, Pál Ignácné, N. N. Balázs Zsigmond, Dimitróf Anna, Kovács Zsigmondné, Kovács Zsiga, Bíró Dénesné, Angi Teréz 1—1 K. Olvaszhatlan 36 f. Kovács Mihály, Császár Joachimmé, Bíró Imre, Keresztes József 20—20 fillér. Márton Gergely, Bille Péter, Bartha Katica, Ferenczi István, Máté György, Török Veronika 10—10 f. összesen 1836 K. Öz. Simó Györgyné II-ik 134 sz. ívén Gyulafehérvárt s Borbándon 48 adakozótól 56.12 K. Jánossy Beáta 94 sz. gyűjtőívén: Rieger Imre Csorbató, Kassay Lajos Somlyó 10—10 K. Schröder József Veszprém 5 K. Szabó Erzsike, öz. Osváth Lászlóné Bpest 3—3 K. Gábori N., Jánossy János, Kiránduló társaság 2—2 K. Dr. Horváth Árpád 150 K. Daraghy Miklós, Darszon Béla, Pál E., öz. Latzkó Albertné, Csiki Izabella, Finkler Béla, György L., Szabó Dávid 1—1 K. összesen 4650 K. Öz. Pálffy Ferencné 114 sz. gyűjtőívén: öz. Pálffy Ferencé 10 K. Löffy Mici 74 sz. gyűjtőívén: Medgyes- és Marosvásárhelyről 11 adakozótól

1420 K. Löffy Berta 47 sz. gyűjtőívén: Radnóth és Mikházán 10 adakozótól 6.80 K. Berkecz Sándorné 125. gyűjtőívén utólag Jung-Cseke Lajos 10 K. Összesen 3708 K. I—III. közlemény 1199-11 K. összesen 1569 K 19 f. Székelyudvarhely, 1906. október 1. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket

Gróf Mikos János Pásek Viktor, főesperes plebános, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap további küldése fennakadást ne szenvedjen.

CSARNOK.

A szekelyek reáltörténete 1562—1691-ig. Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes. (69. folytatás.)

A földönlakóknak ilyen jó dolga és adómentessége, nagy tolongást keltett a harmadik rendben amazok viskója felé és e miatt az adóteher, mely általában volt kivétel, elviselhetetlenné lón a harmadik rendre. A sokféle panasz után, a mit ez okozott, 1559 júniusba a fehérvári országgyűlés elhatározza, hogy külön kiküldöttekkel a földönlakókat, szolgákat és a harmadik rendet összeírta. Ez azt jelentette, hogy eddigi adómentességüket az előbbiek elvesztik, viszont afőnépek és főfők, kik harmad, negyed igen ugyanazon rendből származtak s kiknek ősei vítezi érdemeket szereztek, nem írtak össze, nem becsültettek meg, hanem hadi szolgálataikért régi szabadságaikat megtartották.³⁰ Nem nehéz fölismerni ebben a tüneményben, hogy a fejlődés iránya, egy a vármegyeihez hasonló és adót fizető jobbágyok felé tartott, melynek erősítésére az adóztatás kiterjedett most a földönlakókra és a cselédségre is, miközben a primorok és primipilusok megróvhatlansága elvének hódoltak és kedveztek.

János Zsigmond alatt próbát tesznek, kiterjeszteni a tizedadást a főfőkre is. Az országgyűlés t. i. azt határozza 1559-ben, minthogy bírói ítélettel lón kimutatva, miszerint a primipilusoktól a primorok nemcsak a 3 székben, de egybeült is tizedet szedettek, akkor adják meg ő feliségének is az igazi tizedet.³² Vajjon miféle cím alatt szedtek a primorok által bérelt püspöki tizedekről van szó, melyeket 1556-ban szekularizáltak. A harmadik rend adogatott kétség kívül tizedet, de a főfők attól mentesek voltak. Ilyesmiket szedni a főfőktől, bizonyára jog és szokás ellenes is volt. De ennél a pontnál az a jellemző: maga a fejedelem próbálgatja törvényre tenni ezt a visszaélést.

Ezen állandó adóztatás ellen az adóhoz nem szokott harmadik rend kézzel-lábbal tiltakozott és egy erőszakos támadásban, fegyverrel próbált védekezni a jobbágyokba való lassu, de következetes leszorítás ellen. Mert a fölkelés oka nem egyedül az adó; de az örökös nyomás s a két első rend elleni gyűlölet is volt, mint a mely kihuzta magát a szokatlan terhek alól, a fejedelemmel egy követ fujt, úgy hogy a szekely támadás nem csupán a fejedelem ellen, hanem a két első rend rettenetesen megdulta. De hát hiába. Vaskézrel verték le a harmadik rendet s békóba, jobbágyokba tették. Nem volt ennek talán kizárólag oka sem a fejedelem maga, sem a más két rend s még kevésbé a védekező harmadik rend, hanem főként a viszonyok, a körülmények, melyek kívülről a hódító, belülről az új fejedelemség részére áldozatokat követeltek s ez az áldozat, ez a tragikái sors a harmadik rendet ta-

lálta. Hiszen az akkori gazdasági jövedelem a gyakori hadjárat terheit nem bírta el és hogy valamiképp mégis elbirja, a társadalomnak két részre kellett szakadnia, mint éppen a vármegyén: egy hadi szolgálatot tevő s egy adót fizető osztályra. A szászok, kik az idegen betörés eseteit kivéve, hadi szolgálatot nem tettek, csak zsoldosokat fogadtak, gazdasági erejüknél fogva leginkább meg tudtak birkózni az új helyzettel.

XIV. AZ EGYENLŐ MEGTERHELTE-TÉS KORSZAKA 1562—1601-IG.

A segesvári országgyűlés cikkelyeiben 1562-ből, elvi határozatot nem találunk ugyan a szekelyek adózási kötelezettségéről, de maga az a ténykörülmeny, hogy a harmadik rend tagjai csaknem kivétel nélkül mind kincstári jobbágyokká tettek, magában foglalja az adófizetés kötelezettségét. Annak okáért hát a szekelyek és szabadságaik visszaadásáig 1599-ben, vagyis a Báthori Zsigmond által visszaadott alkotmányos jogaik jogérvényes fogantatásáig, 1601-ben, szabályszerűen fizettek adót.

A mondottakból következik, hogy az összes adókat, a melyek a más két nemzetre kirovattak, azoknak is hordozni kellett, a kik most lettek jobbágyokká. Az adónekem közé tartozott első sorban a török adó, melyet rendszeren a tavaszi országgyűlésen, ami január és június közé esett, róttak ki. Kapunként 99 dénárt, néha 1 ft 50 krt tett az rendszeren. A fölösleget, ami esetleg megmaradt, a fejedelem saját belátása szerint a maga és az ország szükségére fordította.

Azonkívül a fejedelemnek az őszi gyűlésen, mely augusztus és december közt volt, de többnyire szeptember vagy októberben tartották, a subsidium vagy segedelem cím alatt egy külön adót szavaztak meg, melyet ő a maga és az ország céljára, a mi voltaképp egy volt, fordíthatott. Nem ritkán a fejedelmi gárda fentartására nyomatékos címet adtak ennek. Az e fajta adó nagysága a fejedelem és az ország szükségleteitől függött; abból kellett ugyanis fedezni a gárdát, a bizonyos célra toborzott zsoldosokat, az udvartartást, továbbá a követségeket idegen udvarokhoz és más egyebet. Erre is 99 dénárt szavaztak meg rendszeren, de szükség esetén adtak néha egy negyed, egy ketted, három negyed és 1 forint pótlékot is kapunként. A század vége felé még 1 ft. kapudó is fordul elő. A fejedelmi pótlékokat tavaszi országgyűlésen szavazták meg többnyire s ritkán mentek azok többre egy negyed és egy ketted ft-nál.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

326—1906. sz.

Meghívó.

A gazdasági egyesület választmánya folyó hó 9-én d. e. 9 órakor a vármegyei ház kistermében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A cselekvő törvény módosítására vonatkozó javaslatok előterjesztése.
2. Folyó ügyek.

Szekelyudvarhely, 1906 okt. 5.

Az elnökség.

Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérék-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Budapestén:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	144—	148—
Finom szesz adózatlanul	43.50	47—
Nyers szesz adózva	142—	145—
Denaturált szesz	38—	39—

A nyers szesz ára 36—37— korona a termelő állomáson átvéve.

Kiadja: Betegh Pál és Tarsa újságkiadó intézete.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott-féle Emulsio előállításához szükséges nyersanyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszorsavas mész és nátron biztosított részünkre. Ezen kívül elsősorlaty anyagok műszaki gyakoroltságot és szinte kíméletlen tisztaságot magában foglaló sajátos Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívüli hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngeesség összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsio mindenre felülmulhatatlan erősítő szer.

A SCOTT-féle EMULSIO valódi ságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerházaiban.

NYILT-TÉR.*

Tisztelettel hozom b. tudomására a n. é. közönségnek, hogy Deák-tér 15. sz. alatti fűszer fióküzletemet, egészségi okokból kifolyólag Hänn József úrnak átadtam, a midőn tehát ez alkalommal is szíves bizalmukért köszönetem nyilvánítom, kérem azt utódom részére is megadni szíveskedjenek, maradtam

teljes tisztelettel

Dragomán S. J.

Ifj. Dragomán Domokos.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy Deák-tér 15. szám alatt levő Dragomán S. J.-féle fűszer üzletet október hó 7-én átvetttem s azt a mai naptól kezdve saját nevem alatt folytatom.

Névezett üzletben kizárólag csakis a legjobb minőségű fűszer, festék, fonal, fejtő, liszt és csemege árucikkeket fogok vezetni oly alapon, hogy feltétlenül pontosság, előzékenységem, valamint szolid áruim által nagyra becsült vevőimnek teljes megelégedését és becses bizalmát mielőbb megnyerhessem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Hänn József.

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó küküllőmenti faj-must

mint egy 250 hektóliter. Haranglab (Kisküküllőmege). Posta és vasútállomás: Abosgálfalva Szüret folyó hó 15-ikétől kezdődőleg. Szőlő ugyanott addig is megtekinthető. Értekezhetni: Veér Györgynével, Brassó, Igazságügyi palota. Telefon: 204.

Lóheremagot és lucernamagot

addig ne értékesítsünk míg a Magyar Gazdák Vásárcsarnok El-látó Szövetkezet székelyföldi kerületi fiókja arra vonatkozó ajánlatát nem adta.

Balácsi Ignác mészáros-nál marhaus levesnek való kilója 1 K 20 f. sütni való 1 K 28 f. 543 1—3

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba Ödön jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvetttem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szíves tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanúsított szíves pártfogását részemre is fentartani és én ígértem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos

fűszerkereskedő.

Faeladási hirdetés.

A szentléleki közbirtokosság (Udvarhelyvármegye) tulajdonát képező Oroszhegy község határában fekvő „Tartod” nevű legelő-erdejében 19791—904. számú rendelettel endélyezett 178.2 kat. holdon található 1101 köbméterre becsült lucfenyő és 44193 köbméterre becsült bükk műés tűzifa, melyeknek kikiáltási ára 11335 korona, Szentlélek község házána 1906. évi október hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Árverési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgondnokságnál, Székelyudvarhelyen és alulírott nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Szentlélek, 1906 április hó 24-én.

LAKATOS MENYHÁRT,

közbirtokossági elnök.

10692—906. ár. sz.

Hirdetmény.

Udvarhelymegye árvaszéke az özv. Vallics Józsefné gyámánya kérésére elrendelte, hogy néhai Vállics József utódainak a parajdi 43-ik telekkönyvben foglalt ingatlanai, ugymint: vendégőli helyiség, udvar, kert és melléképületek nyilvános árverésen eladassanak. Ez a nyilvános árverés Dr. P. Á. Árpád kiküldött árvaszéki ülnök vezetésével október 28-án délelőtt 9 órakor veszi kezdetét Parajd község házána.

Az árverezendő ingatlanok kikiáltási ára 16 ezer korona. Árverezni szándékozők a kikiáltási ár 10 százalékat bánatpénzül letenni tartoznak. Az árverési vevő az árverés költségeit is köteles lesz kiegyenliteni.

Udvarhelymegye árvaszékének Székelyudvarhelyt 1906. szept. 25-én tartott üléséből.

Br. Orbán János, h. elnök.

5751—906. v. t. szám.

Hidetmény.

Miután november 4-ike vasárnapra esik, figyelmeztetik a közönség, miszerint az itteni országos marhavásár f. évi november 2. és 3-án, a kirakó vásár pedig november 4., 5. és 6-án fog megtartatni.

Szegesvárt, 1906. szeptember 29.

544 1—3

A városi tanács.

Egy jó családból való fiu gyakornoknak felvétetik Hänn József fűszer és csemege üzletében Székelyudvarhelyt.

244—1906 sz.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a székelyudvarhelyi róm. kath. plebania tulajdonát képező külsőségek, rétek, kaszálók és szántóföldek az 1906. évi október hó 14-ik napján reggel 8 órától kezdődőleg egy tömegben, esetleg külön parcellanként nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek 6 egymasután következő évre haszonbérbe fognak kiadni.

Az árverés a helybeli plebania épület földszinti helyiségében fog megtartatni.

Az árverési feltételeket és a haszonbérbeadandó ingatlanokra vonatkozó kataszteri birtokleveket az érdeklődők a róm. kath. plebania irodájában megtekinthetik.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 21.

Róm. kath. plebania.

Gróf Mikes János, főesperes plebános.

„Eredeti Singer” varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

Uj bőrkereskedés!

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni Udvarhelyvármegye és Székelyudvarhely város közönségének, hogy Székelyudvarhelyen letező Kovács Gergelyné bőrkereskedése a mai napon megszűnt létezni s ezentul Kovács Gergely néven fog vezetetni.

Kiváló tisztelettel:

Kovács Gergely,

2—2 530

bőrkereskedő.

KÉRJEN

csak

Seller és Kary-féle

FREDON

legjobb tisztítószert minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscar, chevreaux és lakkeipőh. Bécs, XII. l.

Eladó kocsik. Egy félvi-seltes koci javítva jótállás mellett és egy új. félolajas tengellyel, előnyös árban eladó Dávid Gergely k. vácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. alatt.

Főzöttleccet gyári rak-

tár! Legkiválóbb minőségű főzöttleccet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

Nevelőnöt

keresek 2 leány és 1 fiu mellé, ki az 1. 3 és 4. elemi osztályok tananyagát taníthatja. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Feigl M. főreiszgályi-igazgató Libán u. p. Zetelaka intézendők.

537 2—2

KOCSIK

kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsere és kijavit.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

STOCK-COGNA-MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ES STOCK

pároló-telepe FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

Tankönyvek, tanszerek

kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNAI.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióának bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult köztünnél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerházaiban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1906.